

П Р И М І Т К И
до планування освітньої діяльності з дітьми старшого дошкільного віку
за комплексною освітньою програмою “Стежинки у Всесвіт”, 2020
(наук. керівник – К. Л. Крутій)

Згідно з “Гранично допустимим навчальним навантаженням на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності”, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2015 року № 446, організоване навчання у формі фізкультурних занять потрібно проводити з дворічного віку. Тривалість занять для дітей старшого дошкільного віку – до 25 хвилин. Фізкультурні заняття для дітей дошкільного віку проводять не менше трьох разів на тиждень. Форма й місце проведення занять визначаються педагогом залежно від поставленої мети, сезону, погодних умов та інших факторів. За наявності басейну проводять 2 заняття з плавання і 2 заняття з фізкультури.

У дні, коли немає занять із фізкультури та плавання, проводять фізкультурні комплекси під час денної прогулянки.

Орієнтовні види діяльності за освітніми напрямками	Орієнтовна кількість занять на тиждень у старшому дошкільному віці
Ознайомлення із соціумом	3
Ознайомлення з природним довкіллям	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)	5
Логіко-математичний розвиток	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	3
Здоров'я та фізичний розвиток*	3
Загальна кількість занять на тиждень	15
Додаткові освітні послуги на вибір батьків	5
Максимальна кількість занять на тиждень	20
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)**	8,3

Основною одиницею освітнього процесу в закладі дошкільної освіти є освітня ситуація.

Освітня ситуація (далі – ОС) – це ситуація освітньої напруги, що виникає спонтанно або організована вихователем, яка потребує свого вирішення шляхом спільної діяльності всіх її учасників. Її метою є створення дітьми освітнього результату (ідей, проблем, версій, схем, дослідів, дискурсу) в ході спеціально організованої діяльності.

* Години, передбачені для фізкультурних занять (плавання), не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дітей.

Навчальне навантаження: тривалість проведення занять – спеціально організованих форм освітнього процесу, що відповідають віковим можливостям вихованців згідно із санітарним законодавством.

** Максимально допустиме навчальне навантаження визначають шляхом множення загальної кількості занять на тиждень, відведених на вивчення освітніх напрямів у віковій групі, на тривалість заняття залежно від віку вихованців.

Максимально допустима кількість занять у першій половині дня в старшому дошкільному віці не перевищує трьох організованих навчальних занять. У середині та наприкінці занять, що потребують високого інтелектуального напруження чи статичної пози дітей, необхідно проводити фізкультурні хвилини. Тривалість перерв між заняттями має становити не менше 10 хвилин.

Освітня ситуація позначає конкретний часовий і просторовий відрізок педагогічної реальності, який виконує функцію стимулу та умов створення дітьми освітньої продукції.

Тривалість освітньої ситуації – від декількох хвилин до трьох і більше днів, можливий також ланцюжок взаємопов'язаних ситуацій. Ситуативний принцип може бути в основі кожного рівня організації навчання: у повсякденній діяльності дошкільників, системи занять або окремого заняття.

Параметри для характеристики ОС в організованій освітній діяльності:

- Спрямованість на вирішення освітніх завдань.
- Освоєння нових способів діяльності, умінь, збагачення уявлень дітей, їхня систематизація та узагальнення.
- Тривалість упродовж дня і щотижнева кількість: старший дошкільний вік – до 20 хв, 12–15 ОС.
- Форми – фронтальна, групова, підгрупова.
- Позиція педагога в процесі взаємодії з дітьми – діяльнісна модель взаємодії.
- Позиція дитини в освітній діяльності – активність спрямована на привласнення соціального досвіду.

Прийоми організації дослідницької діяльності дітей:

- система запитань, переформулювання умов завдання;
- навідні завдання або завдання-підказки;
- неправильні рішення наскрізного персонажа;
- недомовлена історія, ситуація;
- ланцюжок навідних завдань.

Завдання можуть пропонувати улюблені наскрізні персонажі, які достатньо відомі дітям завдяки дитячим ігровим журналам “Пізнайко” та “Вулик”: борсучок Пізнайко і всі його друзі – білочка Проня, хом’ячок Ласунчик, Стара Ворона, Бджілка Жужка, Крокодил Крокі, Жабка Жанка, Щедрик, Чеберяйчик та інші.

Провідними прийомами щодо створення ОС є такі: зразок, пояснення, вказівка, порівняння, повторення. Є сенс використовувати й інші прийоми, як-от: створення проблемних (“евристичних”) ситуацій, підказування, виправлення помилок, запитання оцінного характеру, прийом постановки запитань, залучення дітей до виправлення помилок, нагадування, як правильно сказати, тощо.

Прийом запитань використовується з метою навчання дитини формулювати запитання, мати потребу запитувати. З метою створення ОС для дітей дошкільного віку рекомендуємо дотримувалися чіткої *ієрархії запитань*: спочатку пропонуються запитання, що відбивають причинно-наслідкові взаємозв'язки і починаються зі слів: “Чому?..”, “Навіщо?..”. Відповіді дітей на такі запитання допомагають з'ясувати рівень сформованості навичок, які були засвоєні раніше, а також правильність (або навпаки) побудови речень різного типу: складних із сполучниками, сполучними словами, однорідними членами тощо; потім пропонуються запитання, пов'язані зі змістом інформації, які починаються зі слів: “Що це?..”, “З чого складається?..”, “Які ознаки має?” тощо. Відповіді дошкільників на запропоновані запитання також допомагають уточнити правильність запам'ятовування або розуміння запитання тощо; наступним кроком мають бути запитання, пов'язані з дією та способом її здійснення (виконання?) – “Як?”, “Яким чином?..” тощо.

Запитання формулює вихователь, але краще, коли їх намагаються сформулювати дошкільники.

Класифікація освітніх ситуацій:

- *дослідні (або пошукові)* – у ході яких здійснюється постановка проблеми, висунення і перевірка гіпотез із приводу засобів та способів її вирішення;
- *комунікативно-діалогові, дискусійні* – у ході яких генеруються ідеї з приводу вирішення поставленої проблеми, їх обґрунтовують за допомогою тих чи інших аргументів, виявляються і зіставляються різні точки зору, проводиться рефлексія;
- *ігрові*, що моделюють у предметно-змістовному (імітаційно-ігровому) та соціально-психологічному (рольовому) планах, – у ході яких відбувається творче перенесення отриманих уявлень у нові умови.

Із метою посилення інтересу до змісту освітніх ситуацій їм часто надають *ігрового характеру*. В цьому випадку дітям пропонують зайняти активну рольову позицію (ігровий сюжет ситуацій обирається залежно від схильностей дітей):

- *дизайнерів, винахідників* особливих машин, правил, пристосувань, законів;
- *дослідників* – які діляться із присутніми результатами своїх досліджень;
- *інтерв'юєрів* – з'ясовують що-небудь, пропонуючи відповідні запитання;
- *акторів*, які грають роль тієї чи іншої тварини (з її звичками, місцем існування, способом життя) або предмета (з огляду на його виробництво, способи застосування);
- *екскурсоводів* музеями, виставками, *гідів-дайвінгістів* – “подорож підводним королівством”;
- *туроператорів* – турне за кордон;
- *чарівників* – “скасовують” ті чи інші властивості предметів, закономірностей, явищ;
- *письменників, дресировальників, кінологів*, представників інших професій.

Етапи постановки та вирішення освітніх ситуацій:

- ✓ постановка, формулювання проблеми;
- ✓ висування припущень і гіпотез;
- ✓ вибір, перевірка;
- ✓ підбиття підсумків, рефлексія, висновок.

Структура ОС:

1 частина – комунікація:

▪ вихователь викликає зацікавленість, інтерес до змісту, пропонує дітям навчальне завдання (або його частину) та забезпечує її прийняття (у старшому дошкільному віці завдання вирішують шляхом ігрових і проблемно-ігрових ситуацій).

2 частина – пізнавальна діяльність:

▪ навчання здійснюється шляхом залучення до активної участі всіх дітей та кожного у вирішенні навчальних завдань.

3 частина – перетворювальна діяльність:

▪ створення дітьми освітньої продукції.

4 частина – оцінно-контрольна діяльність (рефлексія):

▪ підбиття підсумків, оцінка дитячих досягнень (у старшому дошкільному віці активний емоційний відгук дітей на отримання освітнього продукту і діяльність самих дітей).

Види діяльності дітей упродовж дня за комплексною освітньою програмою “Стежинки у Всесвіт”, 2020 (наук. керівник – К. Л. Крутій)

Дні тижня	Режимні моменти	
	Види діяльності дітей упродовж дня за освітньою програмою	Види діяльності дітей упродовж дня за корекційною програмою
Понеділок	<p><i>Ранок:</i> мінідіалоги за темою тижня, що минув; обговорення плану на день – новини, події, ідеї, пропозиції; індивідуальні заняття; ігри з ініціативи дітей; самостійна діяльність у книжковому, музичному і театральному осередках; господарсько-побутова праця, доручення; створення освітніх ситуацій.</p> <p><i>Перша прогулянка:</i> спостереження за живою природою, експериментування, ігри за ініціативою дітей та пропозицією вихователя; доручення; спортивні ігри і вправи.</p>	<p><i>Ранок:</i> бесіда щодо виконання завдань у домашньому зошиті з метою з'ясування емоційно-психічного стану дітей; самостійна діяльність у музичному осередку з розвитку чуття ритму; логопедична зарядка (дихальні, голосові, артикуляційні вправи); вправи на розслаблення і зняття напруги тощо.</p> <p><i>Перша прогулянка:</i> мовленнєва зарядка (промовляння звуків, складів, слів, речень на видиху); ігри за пропозицією логопеда; ігри та вправи на розвиток загальної і моторики рук.</p>

Дні тижня	Режимні моменти	
	Види діяльності дітей упродовж дня за освітньою програмою	Види діяльності дітей упродовж дня за корекційною програмою
Понеділок	<p><i>Після сну:</i> театральна діяльність, дитяча йога, ізотерапія, індивідуальні заняття.</p> <p><i>Вечір:</i> колективна бесіда про день, що минає (рефлексивна діяльність); сенсорний розвиток (ігри); підготовка виставок.</p> <p><i>Взаємодія з батьками:</i> індивідуальні бесіди; інформування.</p>	<p><i>Після сну:</i> масаж; самомасаж, ходьба по рельєфних доріжках; логоритміка (промовляння слів у певному ритмі), дитяча йога, ізотерапія тощо.</p> <p><i>Вечір:</i> індивідуальні заняття: дихальні, голосові, артикуляційні вправи; ігри на розвиток дрібної моторики; ігри за завданнями логопеда тощо.</p> <p><i>Взаємодія з батьками:</i> інформування про досягнення дитини; поради.</p>
Вівторок	<p><i>Ранок:</i> бесіди за визначеною темою; обговорення плану на день – новини, події, ідеї, пропозиції; індивідуальні заняття; ігри з ініціативи дітей; самостійна діяльність у книжковому, образотворчому та конструювальному осередках; доручення.</p> <p><i>Перша прогулянка:</i> спостереження за неживою природою, експериментування, ігри за ініціативою дітей і пропозицією вихователя; доручення; спортивні ігри та вправи, праця у природі; створення освітніх ситуацій.</p> <p><i>Після сну:</i> художньо-мовленнєва діяльність (розгляд і обговорення), індивідуальні заняття, музична терапія тощо.</p> <p><i>Вечір:</i> колективна бесіда про день, що минає (рефлексивна діяльність); дидактичні ігри; ігри на сенсорній стіні, індивідуальні заняття, ручна праця.</p> <p><i>Взаємодія з батьками:</i> індивідуальні консультації та поради.</p>	<p><i>Ранок:</i> бесіди за темою індивідуального заняття; самостійна діяльність у музичному осередку з розвитку чуття ритму; логопедична зарядка; вправи на розслаблення і зняття м'язової напруги.</p> <p><i>Перша прогулянка:</i> мовленнєва зарядка; ігри за пропозицією логопеда; ігри та вправи на розвиток загальної і ручної моторики.</p> <p><i>Після сну:</i> масаж; самомасаж, ходьба по рельєфних доріжках; логоритміка, музична терапія тощо.</p> <p><i>Вечір:</i> індивідуальні заняття: дихальні, голосові, артикуляційні вправи; ігри на розвиток дрібної моторики; ігри за завданнями логопеда.</p> <p><i>Взаємодія з батьками:</i> інформування про досягнення дитини; поради.</p>
Середа	<p><i>Ранок:</i> мінідіалоги за темою тижня; обговорення плану на день – новини, події, ідеї, пропозиції; індивідуальні заняття; ігри з ініціативи дітей; самостійна діяльність у лабораторії, майстерні і театральному осередку; доручення; створення освітніх ситуацій.</p> <p><i>Перша прогулянка:</i> спостереження за живою природою, експериментування, ігри за ініціативою дітей та пропозицією вихователя; доручення; спортивні ігри і вправи. Піший перехід або екскурсія.</p> <p><i>Після сну:</i> перегляд та обговорення відеофільму (мультфільму), терапія піском.</p>	<p><i>Ранок:</i> бесіди за темою індивідуального заняття; самостійна діяльність у музичному осередку з розвитку чуття ритму; логопедична зарядка; вправи на розслаблення та зняття м'язової напруги.</p> <p><i>Перша прогулянка:</i> мовленнєва зарядка; ігри за пропозицією логопеда; ігри і вправи на розвиток загальної та моторики рук.</p> <p><i>Після сну:</i> масаж; самомасаж, ходьба по рельєфних доріжках; логоритміка, терапія піском.</p>

Дні тижня	Режимні моменти	
	Види діяльності дітей упродовж дня за освітньою програмою	Види діяльності дітей упродовж дня за корекційною програмою
Середа	<p><i>Вечір:</i> колективна бесіда про день, що минає (рефлексивна діяльність); сюжетно-рольові ігри; виготовлення атрибутів.</p> <p><i>Взаємодія з батьками:</i> робота з папками-пересувками; інформування.</p>	<p><i>Вечір:</i> індивідуальні заняття: дихальні, голосові, артикуляційні вправи; ігри на розвиток дрібної моторики; ігри за завданнями логопеда.</p> <p><i>Взаємодія з батьками:</i> інформування про досягнення дитини; поради.</p>
Четвер	<p><i>Ранок:</i> індивідуальні заняття; обговорення плану на день – новини, події, ідеї, пропозиції; бесіди на морально-етичні теми (створення ситуацій); ігри з ініціативи дітей; самостійна діяльність у природничому та театральному осередках, у лабораторії; доручення.</p> <p><i>Перша прогулянка:</i> спостереження за неживою природою, експериментування, ігри за ініціативою дітей і пропозицією вихователя; доручення; спортивні ігри та вправи, праця у природі; створення освітніх ситуацій.</p> <p><i>Після сну:</i> художньо-мовленнєва діяльність (читання й обговорення), казкотерапія.</p> <p><i>Вечір:</i> колективна бесіда про день, що минає (рефлексивна діяльність); ігри на розвиток передумов творчості; ігри на сенсорній стіні.</p> <p><i>Взаємодія з батьками:</i> індивідуальні бесіди.</p>	<p><i>Ранок:</i> бесіди за темою індивідуального заняття; самостійна діяльність у музичному осередку з розвитку чуття ритму; логопедична зарядка; вправи на розслаблення і зняття м'язової напруги.</p> <p><i>Перша прогулянка:</i> мовленнєва зарядка; ігри за пропозицією логопеда; ігри та вправи на розвиток загальної і моторики рук.</p> <p><i>Після сну:</i> масаж; самомасаж, ходьба по рельєфних доріжках; логоритміка, казкотерапія.</p> <p><i>Вечір:</i> індивідуальні заняття: дихальні, голосові, артикуляційні вправи; ігри на розвиток дрібної моторики; ігри за завданнями логопеда.</p> <p><i>Взаємодія з батьками:</i> інформування про досягнення дитини; поради.</p>
П'ятниця	<p><i>Ранок:</i> обговорення плану на день – новини, події, ідеї, пропозиції; індивідуальні заняття; бесіди за картиною; ігри з ініціативи дітей; самостійна діяльність у книжковому, образотворчому і театральному осередках; господарсько-побутова праця, доручення; створення освітніх ситуацій.</p> <p><i>Перша прогулянка:</i> спостереження за живою природою, експериментування, ігри за ініціативою дітей та пропозицією вихователя; доручення; спортивні ігри і вправи.</p> <p><i>Після сну:</i> розваги, театр, бібліотерапія.</p> <p><i>Вечір:</i> колективна бесіда про день, що минає (рефлексивна діяльність); конструктивні ігри, ручна праця.</p> <p><i>Взаємодія з батьками:</i> індивідуальні консультації; інформування, поради.</p>	<p><i>Ранок:</i> бесіди за темою індивідуального заняття; самостійна діяльність у музичному осередку з розвитку чуття ритму; логопедична зарядка; вправи на розслаблення і зняття м'язової напруги.</p> <p><i>Перша прогулянка:</i> мовленнєва зарядка; ігри за пропозицією логопеда; ігри та вправи на розвиток загальної і моторики рук.</p> <p><i>Після сну:</i> масаж; самомасаж, ходьба по рельєфних доріжках; логоритміка, бібліотерапія.</p> <p><i>Вечір:</i> індивідуальні заняття: дихальні, голосові, артикуляційні вправи; ігри на розвиток дрібної моторики; ігри за завданнями логопеда.</p> <p><i>Взаємодія з батьками:</i> інформування про досягнення дитини; поради.</p>

ДНІ НАРОДЖЕННЯ ДІТЕЙ

ТРЕБА ПРИВІТАТИ КОЛЕГ

Вересень	Жовтень	Листопад

МЕРЕЖА ЗАНЯТЬ ІЗ ДІТЬМИ

Понеділок

Вівторок

Середа

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
Гуртки: _____	Гуртки: _____	Гуртки: _____
_____	_____	_____

Четвер

П'ятниця

Примітки

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
Гуртки: _____	Гуртки: _____	_____
_____	_____	_____

РОЗКЛАД РОБОТИ ФАКУЛЬТАТИВІВ, СЕКЦІЙ ТОЩО

_____
_____
_____
_____
_____

ПЕРСПЕКТИВНИЙ ПЛАН ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА *ВЕРЕСЕНЬ* МІСЯЦЬ

Освітній напрям “ОСОБИСТІТЬ ДИТИНИ”

ІНВАРІАНТНА ЧАСТИНА

Здоров'я та фізичний розвиток

ЗМІСТ І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ГІГІЄНА ТІЛА. ЗАГАРТУВАННЯ. КУЛЬТУРНО-ГІГІЄНІЧНІ НАВИЧКИ (1-4 тижні)

Гігієна тіла. Мікроорганізми

Закріплювати знання про наявність в організмі мікроістот (вірусів, мікроорганізмів, бактерій) та які негативні явища вони в ньому викликають.

Догляд за тілом та його органами

Учити правил догляду за обличчям, шиєю, вухами, руками, ногами, нігтями, волоссям, ротом, зубами.

Основні гігієнічні процедури

Допомогти оволодіти навичками самостійного виконання основних гігієнічних процедур (вимити обличчя, шию, вуха, руки, ноги, тіло, органи виділення, почистити зуби).

Користування гігієнічними засобами. Гігієна праці

Учити користуватися масажною щіткою, ножицями, пилочкою для нігтів.

Учити контролювати свою поставу в процесі занять і в повсякденному житті.

Загартування організму. Загартувальні процедури, їхня роль

Навчати найпростіших прийомів загартування: обливання ніг, вологе обтирання тощо.

Культура споживання їжі

Навчити з'їдати всю страву, їсти та пити беззвучно, користуватися виделкою, ножом. Під час їди не заважати одноліткам, за потреби допомагати; без нагадування полоскати рот після їди.

Елементи туристичної діяльності

Познайомити з розподілом туристських обов'язків, предметами, які, зазвичай, туристи беруть із собою в похід, взуттям і одягом туристів.

Безпека життєдіяльності

Виховувати в дітей почуття обережності та самоохорони в дидактичних іграх (типу “Добре – погано”). Вирізняти основні небезпечні чинники довкілля.

Закріпити з дітьми правила безпечної поведінки вдома (користування електронагрівальними приладами, голками, інструментами), у дитячому садку, на вулиці.

Бесіда про первинні засоби пожежогасіння

Предмети: вогнегасник, пісок, сокира, багор, лопата, відро.

Мета: закріпити знання про професію рятувальника, його вольові якості, фізичну підготовку, спецодяг. Виховувати інтерес до професії рятувальника.

Активізація словника: вогнегасник, вольовий, комбінезон, протигаз, рятувальник.

ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЛЮВАЛЬНА РОБОТА.

РОЗВИТОК РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ. ФІЗИЧНА ВИТРИВАЛІСТЬ

Ранкова гімнастика (комплекси)

(планується за обраною вихователем або інструктором із фізичної культури методикою)

КОРИГУВАЛЬНИЙ КОМПЛЕКС № 1 “ВЕДМЕЖАТА” [С. 137–138]

I. Вступна частина. Шикування, основна ортопедична стійка (до 1 хв). Ходьба звичайна (10 с). Ходьба навшпиньках (20 с). Ходьба звичайна (10 с). Ходьба на п'ятках (20 с). Ходьба звичайна (10 с). Ходьба зі зміною положення рук: у сторони, вгору, перед собою (20 с). Ходьба звичайна (10 с). Біг легкий, біг із прискоренням темпу (35 с). Перешікування по троє (30 с).

II. Комплекс загальноорозвивальних вправ. 1. “Ведмежа потягується”. 2. “Шукає мед”. 3. “Гріє лапи”. 4. “Крутить головою”. 5. “Проганяє бджіл”. 6. “Ховається від бджіл”. 7. “Дістає мед”.

III. Заключна частина. Перешікування в колону по одному. Ходьба звичайна (10 с). Ходьба по ребристій дошці (20 с). Ходьба звичайна (10 с). Біг високо піднімаючи коліна (20 с). Ходьба звичайна (10 с). Вправи на увагу. Вправи на дихання. Основна ортопедична стійка (до 1 хв).

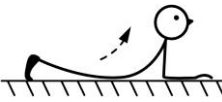

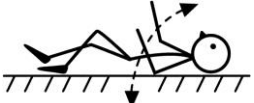
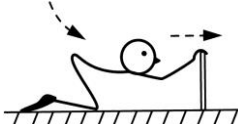
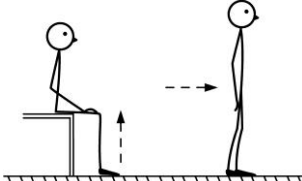
Ускладнення: _____
 _____
 _____

III–IV тиждень	<p>КОРИГУВАЛЬНИЙ КОМПЛЕКС № 2 “ОСІНЬ У ЛІСІ” (зі стрічками) [С. 138–140]</p> <p>I. Вступна частина. Шикування, основна ортопедична стійка (до 1 хв). Ходьба звичайна (10 с). Ходьба на зовнішньому боці стопи (20 с). Ходьба звичайна (10 с). Ходьба із зігнутими пальцями ніг (20 с). Ходьба звичайна (10 с). Біг “змійкою” між предметами (35 с). Ходьба звичайна (10 с). Перешикування по троє (30 с).</p> <p>II. Комплекс загальнорозвивальних вправ. 1. “Дерева низькі й високі”. 2. “Осінь розфарбовує дерева”. 3. “Осінь шукає стежини”. 4. “Вітер гойдає дерева”. 5. “Жучки ховаються”. 6. “Птахи готуються до перельоту”. 7. “Збираємо гриби”. 8. “Дістаємо листочок”.</p> <p>III. Заключна частина. Перешикування в колону по одному. Ходьба звичайна (10 с). Ходьба перехресним кроком (20 с). Ходьба звичайна (10 с). Біг зі зміною темпу (20 с). Ходьба звичайна (10 с). Вправа на дихання. Основна ортопедична стійка (до 1 хв).</p> <p>Ускладнення:</p> <hr/> <hr/> <hr/>
----------------	--

Методичне забезпечення: Система роботи з профілактики і корекції порушень опорно-рухового апарату в дітей дошкільного віку: комплекс загальнорозвивальних вправ до конспектів занять із фізичної культури з дошкільниками / авт.-укл.: Л. М. Тимошенко, С. Г. Лавренюк, Т. П. Жуковська ; за ред. К. Л. Крутій. – Запоріжжя : ТОВ “ЛІПС” ЛТД, 2008. – 308 с. : іл.

Заняття	I тиждень	II тиждень	III тиждень	IV тиждень
Фізична культура	1. Коригувальні вправи			
	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
	2. Основні рухи			
	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
	3. Рухливі та спортивні ігри			
	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

	I тиждень ***	II тиждень ***	III тиждень ***	IV тиждень ***
Фізкультурні хвилинки і паузи	<p>Повз по лісу їжачок, В нього шубка з голочок. Ніс багато грушечок, Аж болів йому бочок. Раз! Два! Три! Чотири! П'ять! Зупинився спочивать. Піклувався їжачок Про маленьких діточок. Чарівних, непосидючих, Дуже милих та колючих. Десять! Дев'ять! Вісім! Сім! Грушечки ці ніс він їм.</p>	<p>Плиг та скі! Так щодня Ти скачи, мов зайченя! Вибігай, друже, мерщій, Покажи стрибок нам свій! Скаче жабенятко – Ква-ква-ква! Плаває качатко – Кря-кря-кря! Плига цапенятко – Ме-ме-ме! А за ним ягнятко – Бе-бе-бе! Весело змагаються. Спортом всі займаються.</p>	<p>Хто ж там, хто вже так стомився І додолу нахилився? Треба дружно всім нам встати, Фізкультпаузу почати. Сонце спить, небо спить, (<i>очі закриті долонями</i>) Навіть вітер не шумить. Рано-вранці сонце встало (<i>відкрити очі й підняти голови</i>) І проміння всім послало. (<i>стати навипиньки, руки підняти вгору, розвести в сторони</i>)</p>	<p>Раз – підняти руки вгору, Два – нагнутися додолу. Не згинайте, діти, ноги, Як торкнетесь підлоги, Три, чотири – прямо стати, Будем знову починати. Хто зуміє присідати І ногам роботу дати? (<i>виконувати рухи за текстом вірша</i>)</p>
Фізкультурно-оздоровлювальні комплекси на ділянці				
Гігієнічна гімнастика після полуденного сну	Осінь казка			
	<p>З'явилась осінь золота, Дерева в сів'ю одягла, Листочки в танці закрутила, Пташок у вирій відпустила. Дерева скинули листки – Червоні, жовті, золоті. Хмаринки сонечко закрили І синій холод напустили. Сумує дощик, крапає, І стиха осінь промовляє: Мені б ту казочку маленьку...</p> <p>1. Лісові звірята: їжачки, хом'ячки, лисенята, ведмежата дуже підросли за літо. У них вирости лапки – довгі-довгі. Ось такі.</p> <p>Робити розтяжку повільно. "Гусінь" 4 р.</p> <p>2. Виглядаючи з нірок, милуються лісом, який став дуже гарним восени. Різнокольорові листочки кружляють у повітрі.</p> <p>Перевертатися на живіт. "Черепашка" 5 р.</p>	 <p>"Хом'ячок" 5 р.</p> <p>3. Усі лісові звірі готуються до зими. Лисенята розглядають свої нірки, чи тепло їм буде взимку.</p> <p>Вставати на коліна і руки. "Кошенята" 4 р.</p> <p>4. Їжачки готують собі м'яку постіль. Наколюють листя на голки.</p> <p>Перевертатися з боку на бік. "Крутик" 5 р.</p> <p>5. І ведмежата теж не відстають від друзів, перевіряють, які в них барлоги.</p>	 <p>Перевертатися на коліна, руки класти на бильце ліжечка. "Тунель" 5 р.</p> <p>6. А лісові птахи кружляють над лісом, махають крилами, готуючись відлітати в теплі краї.</p> <p>Лягти на живіт, руки й ноги – прями. Одночасні махи рук та ніг. "Чайка" 4 р.</p> <p>7. Мишенята почули прощальну пісню птахів і захотіли з ними попрощатися. То встануть, то сядуть на лапки, щоб краще їх розглянути в далечині.</p> <p>Сісти на край ліжечка. "Устань-но" 5 р.</p>	
Доріжка перешкод, пішохідні переходи тощо				

Тижні		I тиждень	II тиждень	III тиждень	IV тиждень
Рухливі ігри та ігрові вправи	з повзанням і лазінням				
	з ходьбою, бігом, рівновагою				
	з киданням, ловінням і метанням предметів				
	зі стрибками				
	на орієнтування у просторі				
	Спортивні ігри та ігрові вправи				
Вправи спортивного характеру					
Фізична витривалість і само-регуляція					
Фізкультурні розваги і свята (розваги – 1-2 р. на місяць, свято – 1 на квартал)					
День здоров'я (1 раз на місяць)					

Освітній напрям “ДИТИНА В СОЦІУМІ”

Соціалізація. Сім'я. Родина

ЗМІСТ І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

6-й рік життя

Вправляти в шанобливому ставленні до тих, хто оточує, дбайливому ставленні до малюків, літніх людей; привчати допомагати їм.

7-й рік життя

Формувати культуру особистості, пропонувати докладно розповідати про себе (події біографії, захоплення) і свою родину, називати не тільки імена батьків, а й пояснювати їхні професійні обов'язки.

Соціалізація. За межами сім'ї, родини, житла

ЗМІСТ І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

6-й рік життя

Формувати сукупність уявлень про рідне місто (село), рідний край, об'єднані особливостями праці дорослих, засобів зв'язку тощо.

7-й рік життя

Формувати уявлення про рідне місто (село), рідний край, об'єднані історичними зв'язками і географічним розташуванням населеного пункту, особливостями праці дорослих, засобів зв'язку тощо.

Національне свято: День незалежності України – 24 серпня.

Соціалізація. Дитячий садок

ЗМІСТ І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

6-й рік життя

Дати знання про адресу, номер, назву дитячого садка та групи, дорогу з дому до дитячого садка.

Продовжувати виховувати теплі почуття до дитячого садка, де багато друзів, привітні вихователі, багато цікавих іграшок. Учити розповідати про дитячий садок, групу, улюблені заняття, свята; входити в контакт з однолітками, привертати до себе увагу, проявляти доброзичливе ставлення до людей, які оточують, налагоджувати теплоту взаємин.

7-й рік життя

Учити вільно орієнтуватися в приміщенні дитячого садка і в найближчому мікрорайоні (де розташовані крамниця, аптека, поліклініка, пошта, школа, бібліотека).

Розширювати уявлення дітей про дитячий садок, групові кімнати та інші приміщення, про їхнє розташування, про територію навколо садочка (зелена зона, дитячий майданчик, квітник), традиції дитячого садка. Розвивати усвідомлення того, що діти підготовчої групи – найстарші в дитячому садку, вони допомагають дорослим, турбуються про малюків.

Етичні засади спілкування, формули мовленнєвого етикету

6-й рік життя

Учити дітей доречно користуватися мовленням у конкретних ситуаціях (висловлювати власну думку, бажання, наміри, прохання тощо), використовувати для цього як мовну, так і позамовну (міміка, жести, рухи й ін.) та інтонаційну виразність мовлення. Увести в словник дітей увічливі форми звертання до незнайомих дорослих людей.

7-й рік життя

Познайомити дітей із формами мовленнєвого етикету, які вимагають певних заборон: не можна голосно розмовляти на вулиці, в інших громадських місцях, втручатися в розмову інших. Розбирати різні педагогічні ситуації з приводу цього.

Емоції

6-й рік життя

Продовжувати навчати дітей розуміти зв'язок між поведінкою дорослих і дітей та їхнім емоційним станом, настроєм, особливостями взаємовідносин. Учити надавати емоційну підтримку однолітку в разі утруднень.

7-й рік життя

На основі знань про емоційний світ людини розвивати соціальні емоції та мотиви, які сприяють налагодженню міжособистісних стосунків з дорослими й однолітками як моральної основи соціальної поведінки та успішної адаптації до умов школи.

Самопізнання

6-й рік життя

Продовжувати вчити, в разі потреби, називати власне ім'я, по батькові, прізвище, стать, вік, дату народження, місце проживання, номер телефону, членів своєї родини, найближчих родичів, місце роботи батьків. Допомогти усвідомити, що прізвище та по батькові вказують на приналежність дитини до роду, родини, її традицій і звичаїв.

7-й рік життя

Підтримувати прагнення до високої самооцінки, усвідомлювати її зв'язок із реальними досягненнями та оцінюванням авторитетних дорослих. Учити відповідати вимогам певної групи, змінювати негативні прояви на позитивні відповідно до її норм.

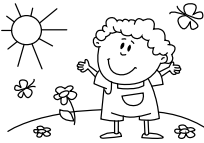
Правове виховання

Освітній напрям “ДИТИНА У ПРИРОДНОМУ ДОВКІЛЛІ”

Природа планети Земля. Нежива природа

ЗМІСТ І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

◆ **Загальні відомості**

6-й рік життя

Узагальнювати та уточнювати знання дітей про об'єкти неживої природи, отримані в попередніх групах. Віднайти в навколишньому середовищі пейзажі, де гармонійно поєднуються об'єкти живої і неживої природи. Учити складати оповідання, в яких відображалась би ця єдність.

7-й рік життя

Учити диференціювати та називати об'єкти неживої і живої природи, обстежувати їх, спостерігати за ними. Установлювати причинно-наслідкові зв'язки, які існують між об'єктами неживої та живої природи: для росту дерев, рослин необхідна вода, сонячне тепло, гарний ґрунт й ін.

◆ **Вода**

6-й рік життя

Показати дітям, що у природі вода збирається в поглибленнях землі: у мілких ямках (*калюжі*), у глибоких (*ставок, озеро*); у дуже глибоких (*море, річка, океан*). Розширити уявлення дітей про воду як матеріальне середовище для існування живих істот.

7-й рік життя

Дати дітям уявлення про *ставок, канал, колодязь*. У надрах Землі є запаси питної води. Розповісти про шлях надходження води до людських осель. Закріпити властивості води, учини виділяти їх із низки несуттєвих ознак.

◆ **Повітря. Вітер**

6-й рік життя

Вітер – це більший або менший рух потоку повітря, переважно в горизонтальному напрямку. За допомогою паперових іграшок-саморобок визначати напрямок вітру. Занотовувати свої спостереження в календарі природи. Наприкінці місяця порахувати, скільки було вітряних днів, які вітри переважали (південні, північні).

7-й рік життя

Спостерігати за станом повітря вранці, вдень, увечері. Залучати до цих спостережень батьків. Визначити зміни, які відбуваються з повітрям у різні періоди доби, виявити причину цих змін.

Закріпити знання дітей щодо складу повітря (кисень, азот та вуглекислий газ).

◆ **Стан неба. Хмари**

Дати дітям елементарні уявлення про причини утворення хмар.

Небо на початку осені прозоре, блакитне, ним плывуть легкі купчасті хмарки.

◆ **Опади**

Протягом осені вводити, закріплювати та конкретизувати поняття *дощ* і *туман*.

Туман – це хмари, які низько опустилися над землею.

◆ **Ґрунт**

Під час догляду за квітами та городніми культурами познайомити дітей із деякими типами ґрунтів: чорноземні, піщані, глинисто-піщані. Розповісти дітям про різний урожай на цих ґрунтах. Установлювати залежність росту рослин від родючості ґрунту.

ПЛАН-СХЕМА

освітньої діяльності з дітьми на “ _____ ” _____ 20 ____ року

РАНОК	Заняття перше	Заняття друге	Освітні ситуації
Ранк. гімнастика	Тема:	Тема:	
	Мета:	Мета:	
Індивід. заняття			
Ігрова діяльність			
	План заняття	План заняття	
	1 частина. Спілкування	1 частина. Спілкування	
Спостереження	2 частина. Пізнавальна діяльність	2 частина. Пізнавальна діяльність	
КГН,			
робота чергових	3 частина. Перетворювальна діяльність	3 частина. Перетворювальна діяльність	
Бесіди з дітьми			
	4 частина. Оцінно-контрольна діяльність	4 частина. Оцінно-контрольна діяльність	
Взаємодія			
з батьками			

ПЕРША ПРОГУЛЯНКА	ДРУГА ПОЛОВИНА ДНЯ	АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ
Гурткова робота	Гурткова робота	
Ігрова діяльність дітей	Ігрова діяльність дітей	
Бесіди з дітьми	Бесіди з дітьми на морально-етичні теми	
Фізкультура на свіжому повітрі (якщо немає заняття), ігри спортивного спрямування	Самостійна художня діяльність. Читання дітям	
	Господарчо-побутова праця. Робота з матеріалом	
Спостереження. Експерименти, досліді	ДРУГА ПРОГУЛЯНКА	
	Спостереження	
	Ігрова діяльність дітей	
Праця в природі	Взаємодія з батьками	

